Rättsfallssamlingen

FÖRSLAG TILL AVGÖRANDE AV GENERALADVOKAT
YVES BOT
föredraget den 23 februari 2016[1]

Mål C-117/15

Reha Training Gesellschaft für Sport- und Unfallrehabilitation mbH
mot
Gesellschaft für musikalische Aufführungs- und mechanische Vervielfältigungsrechte (GEMA)

(begäran om förhandsavgörande från Landgericht Köln (regional domstol i Köln, Tyskland))

”Begäran om förhandsavgörande — Upphovsrätt och närstående rättigheter i informationssamhället — Tillämpningsområde för direktiven 2001/29/EG och 2006/115/EG — Tolkning av begreppet ’överföring till allmänheten’ — Tillhandahållande av tv-sändningar i lokaler tillhörande ett rehabiliteringscenter”

1. Landgericht Köln (regional domstol i Köln) har ställt sina frågor för att få klarhet i huruvida i en sådan situation som den i det nationella målet i vilken den som driver ett rehabiliteringscenter i sina lokaler installerar tv-apparater till vilka vederbörande sänder en signal som gör det möjligt för patienterna att ta emot tv-sändningar utgör en överföring till allmänheten i den mening som avses i artikel 3.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/29/EG av den 22 maj 2001 om harmonisering av vissa aspekter av upphovsrätt och närstående rättigheter i informationssamhället[2] och en återgivning för [överföring till] allmänheten i artikel 8.2 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/115/EG av den 12 december 2006 om uthyrnings- och utlåningsrättigheter avseende upphovsrättsligt skyddade verk och om upphovsrätten närstående rättigheter[3] och om begreppet överföring till allmänheten i dessa två bestämmelser ska tolkas enhetligt.

2. Frågorna har uppkommit i ett mål mellan Reha Training Gesellschaft für Sport- und Unfallrehabilitation mbH (nedan kallat Reha Training), som driver ett rehabilitationscentrum, och Gesellschaft für musikalische Aufführungs- und mechanische Vervielfältigungsrechte (nedan kallat GEMA), som ansvarar för den kollektiva förvaltningen av upphovsrätter till musik i Tyskland. Målet gäller vägran att betala upphovsrättsavgifter och avgifter för närstående rättigheter avseende tillhandahållandet av upphovsrättsligt skyddade verk i Reha Trainings lokaler.

3. Domstolen har redan vid ett flertal tillfällen haft anledning att tolka begreppet överföring till allmänheten, ett begrepp som domstolen har gett en vid tolkning. Domstolen har härvidlag identifierat fyra bedömningskriterier. Dessa är att det ska föreligga en ”överföring” för vilken användarens agerande är nödvändigt, det upphovsrättsligt skyddade verket ska ha överförts till en ”allmänhet”, denna allmänhet ska vara ”ny”, och överföringen ska ske i ”vinstsyfte”.

4. Förevarande mål ger domstolen tillfälle att erinra om sin rättspraxis på området och att klargöra denna.

1 — Originalspråk: franska.
2 — EGT L 167, s. 10.
3 — EUT L 376, s. 28.

5. I förevarande förslag till avgörande ska jag först förklara varför jag anser att begreppet överföring till allmänheten ska definieras utgående från samma kriterier oberoende om det är begreppet överföring till allmänheten i artikel 3.1 i direktiv 2001/29 eller återgivning för [överföring till] allmänheten i artikel 8.2 i direktiv 2006/115 som avses.

6. Jag kommer därefter att ange varför såväl artikel 3.1 i direktiv 2001/29 som artikel 8.2 i direktiv 2006/115 kan tillämpas i en sådan situation som den i det nationella målet.

7. Slutligen ska jag ange varför jag anser att artikel 3.1 i direktiv 2001/29 och artikel 8.2 i direktiv 2006/115 ska tolkas så, att en sådan situation som den i det nationella målet, i vilken det bolag som driver ett rehabiliteringscenter i sina lokaler installerar tv-apparater till vilka det sänder en signal som gör det möjligt för patienterna att ta emot tv-sändningar utgör en ”överföring till allmänheten”.

I – **Tillämpliga bestämmelser**

A – *Unionsrätt*

1. Direktiv 2001/29

8. Skälen 9, 20 och 23 i direktiv 2001/29 har följande lydelse:

”(9) Utgångspunkten för en harmonisering av upphovsrätt och närstående rättigheter måste vara en hög skyddsnivå, eftersom dessa rättigheter har en avgörande betydelse för det intellektuella skapandet. Skyddet av dem bidrar till att bevara och utveckla kreativiteten och gagnar upphovsmän, utövande konstnärer, producenter, konsumenter, kultur, näringsliv och allmänhet. Immaterialrätt har därför erkänts som en integrerad del av äganderätten.

…

(20) Detta direktiv bygger på de principer och regler som redan fastlagts genom de direktiv som nu är i kraft på området, särskilt [rådets direktiv direktiv 92/100/EEG av den 19 november 1992 om uthyrnings- och utlåningsrättigheter och vissa upphovsrätten närstående rättigheter inom det immaterialrättsliga området,[4] i dess lydelse enligt rådets direktiv 93/98/EEG av den 29 oktober 1993],[5] samt utvecklar och sätter in dem i ett sammanhang, nämligen informationssamhället. Bestämmelserna i detta direktiv bör inte påverka bestämmelserna i de direktiven, om inte annat föreskrivs i detta direktiv.

…

(23) I detta direktiv bör upphovsmannens rätt till överföring till allmänheten harmoniseras ytterligare. Denna rätt bör förstås i vid mening och omfatta all överföring till allmänheten som inte är närvarande på den plats varifrån överföringen sker. Denna rätt bör omfatta all sådan sändning eller vidaresändning av ett verk till allmänheten på trådbunden eller trådlös väg, inklusive radio- och televisionssändningar. Denna rätt omfattar inga andra åtgärder.”

4 — EGT L 346, s. 61.

5 — EGT L 290, s. 9, nedan kallat direktiv 92/100.

9. I artikel 3.1 i direktiv 2001/29 föreskrivs följande:

”Medlemsstaterna skall ge upphovsmän en ensamrätt att tillåta eller förbjuda varje överföring till allmänheten av deras verk, på trådbunden eller trådlös väg, inbegripet att verken görs tillgängliga för allmänheten på ett sådant sätt att enskilda kan få tillgång till dessa verk från en plats och vid en tidpunkt som de själva väljer.”

10. I artikel 12.2 i direktiv 2001/29 anges följande:

”Skyddet av närstående rättigheter enligt detta direktiv inverkar inte på något sätt på skyddet av upphovsrätt.”

2. Direktiv 2006/115

11. Skäl 3 i direktiv 2006/115 har följande lydelse:

”Tillfredsställande skydd av upphovsrättsligt skyddade verk och närstående rättighetshavares alster i form av uthyrnings- och utlåningsrättigheter samt skyddet för rätten till upptagning, spridning, ljudradio- eller TV-utsändning och återgivning för [överföring till] allmänheten kan därför anses ha grundläggande betydelse för gemenskapens ekonomiska och kulturella utveckling.”

12. I artikel 8.2 i direktiv 2006/115 föreskrivs följande:

”Medlemsstaterna skall föreskriva rätt till en enda skälig ersättning från användaren när ett fonogram som har utgivits i kommersiellt syfte används i original eller kopia för trådlös utsändning eller eljest för återgivning för [överföring till] allmänheten. De skall säkerställa att denna ersättning fördelas mellan de berörda utövande konstnärerna och fonogramframställarna. Medlemsstaterna får fastställa villkoren för hur ersättningen skall fördelas mellan dem när det saknas avtal dem emellan.”

13. Genom direktiv 2006/115 kodifierades och upphävdes direktiv 92/100 om uthyrnings- och utlåningsrättigheter. Artiklarna 8 i dessa två direktiv är identiska.

B – *Tysk lagstiftning*

14. 15 § punkt 2 i lagen om upphovsrätt och närstående rättigheter (Gesetz über Urheberrecht und verwandte Schutzrechte, Urheberrechtsgesetz) (nedan kallad UrhG) av den 9 september 1965,[6] i den lydelse som var tillämplig vid tidpunkten för omständigheterna i det nationella målet, har följande lydelse:

”Upphovsmannen har … den uteslutande rätten att överföra sitt verk till allmänheten i icke-fysisk form (rätt till överföring till allmänheten) Rätten till överföring till allmänheten inbegriper i synnerhet:

1. Rätten att framföra, uppföra och förevisa ett verk (19 §)

2. Rätten att göra verket tillgängligt för allmänheten (19a §)

3. Sändningsrätt (20 §)

4. Rätten att överföra verket genom videogram eller fonogram (21 §)

6 — BGBl. 1965 I, s. 1273.

5. Rätten att återge radiosändningar och göra dem tillgängliga för allmänheten (22 §).”

15. 15 § punkt 3 i nämnda lag har följande lydelse:

”Verket överförs till allmänheten när överföringen är riktad till ett stort antal medlemmar av allmänheten. I allmänheten ingår varje person som inte har personband med den som nyttjar verket, eller med andra personer som tar del av verket eller har tillgång till detta i icke-fysisk form.”

II – **Bakgrund till målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna**

16. Det rehabiliteringscenter som Reha Training driver gör det möjligt för personer som varit offer för olyckor att i centrets lokaler erhålla en postoperativ behandling

17. I dessa lokaler finns två väntsalar och en träningslokal, i vilka Reha Training, under perioden juni 2012–juni 2013, utsände tv-sändningar, med hjälp av tv-apparater som installerats där. Dessa sändningar kunde ses av de personer som var närvarande i rehabiliteringscentret för att erhålla behandling där.

18. Reha Training har aldrig sökt om tillstånd till spridning från GEMA. GEMA anser att en sådan utsändning utgör en överföring till allmänheten av verk som ingår i den katalog som GEMA administrerar. GEMA begärde därför betalning för perioden juni 2012–juni 2013 av belopp som beräknats på grundval av gällande tariffer för skadestånd.

19. Amtsgericht Köln (distriktsdomstol i Köln) biföll denna talan. Reha Training överklagade denna dom till Landgericht Köln (regional domstol i Köln).

20. Den hänskjutande domstolen anser, på grundval av de kriterier som EU-domstolen har identifierat vad gäller direktiv 2001/29, att det i det nationella målet rör sig om en överföring till allmänheten. Vidare utgår den hänskjutande domstolen från premissen att samma kriterier är tillämpliga för att avgöra huruvida det föreligger en ”återgivning för [överföring till] allmänheten” i den mening som avses i artikel 8.2 i direktiv 2006/115. Emellertid tror sig den hänskjutande domstolen inte kunna döma på detta sätt, på grund av domen SCF (C-135/10, EU:C:2012:140).

21. I denna dom fann domstolen att patienterna på en tandläkarmottagning inte är ”personer i allmänhet”. Med tanke på att, i princip, inga andra personer än Reha Trainings patienter har tillgång till den behandling som nämnda bolag tillhandahåller kan dessa patienter inte anses utgöra ”personer i allmänhet”, utan de är istället en ”privat krets”.

22. I nämnda dom gjorde domstolen även bedömningen att antalet patienter på en tandläkarmottagning är av liten eller obefintlig betydelse eftersom den krets av personer som är närvarande vid samma tillfälle i tandläkarmottagningen generellt är mycket begränsad. Den krets av personer som utgörs av Reha Trainings patienter förefaller även den att vara begränsad.

23. Domstolen fann för övrigt i sin dom SCF (C-135/10, EU:C:2012:140) att de vanliga patienterna på en tandläkarmottagning inte är beredda att lyssna på musik i denna mottagning, eftersom de lyssnade på denna musik av en slump och oberoende av deras önskemål. I förevarande fall befinner sig Reha Trainings patienter i väntsalarna eller träningslokalen och erhåller även de tv-sändningar oberoende av deras önskningar eller val.

24. Mot denna bakgrund beslutade Landgericht Köln (regional domstol i Köln) att vilandeförklara målet och hänskjuta följande tolkningsfrågor till EU-domstolen:

”1) Ska frågan om huruvida det föreligger en ’överföring till allmänheten’, i den mening som avses i artikel 3.1 i direktiv 2001/29 och/eller i den mening som avses i artikel 8.2 i direktiv 2006/115, alltid bedömas enligt samma kriterier, nämligen att

— en användare agerar med full kännedom om följderna av sitt handlande för att ge tredje part tillgång till ett skyddat verk som vederbörande annars inte hade fått tillgång till,

— ’allmänheten’ avser ett obestämt antal potentiella tittare eller åhörare och förutsätter ett ganska stort antal personer, varvid osäkerheten består i fråga om ’personer i allmänhet’, alltså inte personer som tillhör en viss privat krets, och det med begreppet ’ganska stort antal personer’ måste vara fråga om ett visst minsta antal, varför kriteriet således inte uppfylls när det är fråga om alltför små eller till och med obetydliga kretsar av berörda personer, varvid det i detta sammanhang inte bara är av betydelse hur många personer som vid ett och samma tillfälle har tillgång till ett och samma verk, utan även hur många av dem som i följd efter varandra har tillgång till verket,

— verket återges för en ny del av allmänheten, det vill säga en allmänhet som inte beaktades av upphovsmännen till det skyddade verket när de tillät att verket användes för överföring till den ursprungliga publiken, såvida inte den efterföljande återgivningen sker med hjälp av en annan teknik än den som använts för den ursprungliga överföringen, och

— det inte saknar betydelse att den aktuella användningen har ett vinstsyfte, samt att allmänheten dessutom är mottaglig för återgivningen och inte har ’nåtts’ av en ren slump, varvid detta inte är en tvingande förutsättning för en överföring till allmänheten?

2) Ska bedömningen, i sådana mål som det nationella målet – där ett rehabiliteringscenter i sina lokaler installerat tv-apparater till vilka rehabiliteringscentret överfört en signal och på så sätt tillgängliggjort tv-sändningar –, av frågan huruvida en överföring till allmänheten i den mening som avses med begreppet ’överföring till allmänheten’ föreligger, göras mot bakgrund av artikel 3.1 i direktiv 2001/29, eller ska bedömningen göras mot bakgrund av artikel 8.2 i direktiv 2006/115, när de tillgängliggjorda tv-sändningarna berör ett stort antal parter, i synnerhet kompositörer, textförfattare och musikförläggare, men även utövande konstnärer, fonogramframställare upphovsmän till litterära verk samt dessas förläggare?

3) Ska det i sådana mål som det vid den nationella domstolen – där ett rehabiliteringscenter i sina lokaler installerade tv-apparater, till vilka rehabiliteringscentret överfört en signal och på så sätt tillgängliggjort tv sändningar för sina patienter – anses föreligga en ’överföring till allmänheten’ enligt artikel 3.1 i direktiv 2001/29 eller enligt artikel 8.2 i direktiv 2006/115?

4) För det fall att frågan huruvida det föreligger en överföring till allmänheten i detta avseende ska besvaras jakande, står då EU-domstolen fast vid sin rådande rättspraxis att det inte är fråga om någon överföring till allmänheten när skyddade fonogram överförs via radiosändningar till patienter hos en tandläkare (se dom SCF, C-135/10, EU:C:2012:140) eller andra liknande inrättningar?”

III – **Min bedömning**

A – *Huruvida kriterierna för att bedöma begreppet ”överföring till allmänheten” i artikel 3.1 i direktiv 2001/29 och artikel 8.2 i direktiv 2006/115 är desamma?*

25. Med den första delen av sin första fråga önskar den hänskjutande domstolen få klarhet i huruvida begreppet överföring till allmänheten i artikel 3.1 i direktiv 2001/29 och artikel 8.2 i direktiv 2006/115 ska tolkas på grundval av samma bedömningskriterier.

26. Vad gäller den enhetliga tolkningen av begreppet överföring till allmänheten har domstolen redan slagit fast, vad gäller artikel 3.1 i direktiv 2001/29 och artikel 8.2 i direktiv 2006/115, att detta begrepp används i sammanhang som inte är identiska och som visserligen avser likartade men dock delvis olika ändamål.[7] Dessa två bestämmelser ger nämligen dem de riktar sig till olika typer av rättigheter.

27. Artikel 3.1 i direktiv 2001/29 ger upphovsmännen en rätt av förebyggande natur som medför att de kan ingripa mot eventuella användare av upphovsmännens verk som planerar att överföra nämnda verk till allmänheten, och därvid förbjuda sådan överföring. Enligt artikel 8.2 i direktiv 2006/115 åtnjuter däremot de utövande konstnärerna och fonogramframställarna en rätt av ersättningskaraktär som inte får utövas förrän ett fonogram som har utgetts i kommersiellt syfte eller en kopia av detta fonogram används eller har använts av användaren för överföring till allmänheten.[8]

28. Enligt domstolen innebär artikel 8.2 i direktiv 2006/115 en individualiserad bedömning av begreppet ”överföring till allmänheten”.[9] Vidare utgör den rätt som avses med denna bestämmelse en rätt av huvudsakligen ekonomisk art.[10]

29. För att bedöma huruvida en användare genomför en överföring till allmänheten ska den nationella domstolen göra en helhetsbedömning av situationen, med beaktande av flera kompletterande, ej självständiga och av varandra beroende kriterier. Dessa kriterier, vilka i olika konkreta situationer kan uppvisa mycket olika grader av intensitet, ska tillämpas individuellt såväl som med hänsyn till deras inbördes samspel.[11]

30. Omständigheten att begreppet ”överföring till allmänheten” används i olika sammanhang och eftersträvar olika mål beroende på om det står i artikel 3.1 i direktiv 2001/29 eller artikel 8.2 i direktiv 2006/115 utgör emellertid enligt min mening inte ett tillräckligt skäl för att tillämpa olika bedömningskriterier.

31. Såsom domstolen redan har understrukit bygger nämligen direktiv 2001/29 på principer och regler som redan fastlagts genom de direktiv som var i kraft på immaterialrättsområdet, såsom direktiv 92/100, vilket har kodifierats genom direktiv 2006/115.[12]

32. Med beaktande av de krav som följer av att unionens rättsordning ska vara enhetlig och konsekvent, måste begreppen som används i samtliga dessa direktiv ha samma betydelse, såvida unionslagstiftaren inte i ett specifikt lagstiftningssammanhang har uttryckt en annan avsikt.[13]

7 — Dom SCF (C-135/10, EU:C:2012:140, punkt 74).

8 — Dom SCF (C-135/10, EU:C:2012:140, punkt 75).

9 — Dom SCF (C-135/10, EU:C:2012:140, punkt 76).

10 — Dom SCF (C-135/10, EU:C:2012:140, punkt 77).

11 — Dom SCF (C-135/10, EU:C:2012:140, punkt 79).

12 — Se, bland annat, dom Football Association Premier League m.fl. (C-403/08 och C-429/08, EU:C:2011:631, punkt 187 och där angiven rättspraxis).

13 — Se, bland annat, dom Football Association Premier League m.fl. (C-403/08 och C-429/08, EU:C:2011:631, punkt 188).

33. Domstolen har för övrigt använt kriterier som den redan utpekat i sin rättspraxis avseende tolkningen av artikel 3.1 i direktiv 2001/29 för att tolka artikel 8.2 i direktiv 2006/115. [14]

34. Såsom GEMA har påpekat kan skillnaden mellan de rätter som skyddas av direktiv 2001/29 respektive direktiv 2006/115 inte överskugga faktumet att dessa rätter har sitt ursprung i en och samma utlösande faktor, nämligen överföringen till allmänheten av skyddade verk. [15]

35. Jag anser därför att tolkningen av begreppet ”överföring till allmänheten” i artikel 3.1 i direktiv 2001/29 och artikel 8.2 i direktiv 2006/115 ska göras på grundval av samma bedömningskriterier.

B – *Tillämpningen av artikel 3.1 i direktiv 2001/29 jämförd med artikel 8.2 i direktiv 2006/115*

36. Den hänskjutande domstolen har ställt den andra frågan för att få klarhet i huruvida begreppet överföring till allmänheten ska bedömas på grundval av artikel 3.1 i direktiv 2001/29 eller på grundval av artikel 8.2 i direktiv 2006/115.

37. Såsom jag angett ovan skiljer sig förvisso de skyddssystem som införts genom direktiv 2001/29 respektive direktiv 2006/115 från varandra vad gäller deras mål och vem de riktar sig till.

38. Av beslutet om hänskjutande framgår emellertid att det i det aktuella fallet inte endast är frågan om de upphovsrätter som garanteras i artikel 3.1 i direktiv 2001/29 utan även rättigheterna för de utövande konstnärerna och fonogramframställarna som garanteras i artikel 8.2 i direktiv 2006/115.

39. Domstolen har dessutom funnit att bestämmelserna i direktiv 2001/29 inte påverkar bestämmelserna i direktiv 92/100 (som kodifierats genom direktiv 2006/115), om inte annat föreskrivs i direktiv 2001/29. [16]

40. Mot bakgrund av ovanstående anser jag att såväl artikel 3.1 i direktiv 2001/29 som artikel 8.2 i direktiv 2006/115 kan tillämpas i en sådan situation som den i det nationella målet.

C – *Fastställandet av kriterier för att bedöma begreppet överföring till allmänheten och kontrollen av dem i förevarande fall*

41. Den hänskjutande domstolen har ställt den andra delen av sin första fråga, samt den tredje och fjärde frågan, vilka jag anser ska behandlas tillsammans, för att få klarhet i huruvida artikel 3.1 i direktiv 2001/29 och artikel 8.2 i direktiv 2006/115 ska tolkas så, att en sådan situation som den i det nationella målet, i vilken det bolag som driver ett rehabiliteringscenter i sina lokaler installerar tv-apparater till vilka det sänder en signal som gör det möjligt för patienterna att ta emot tv-sändningar utgör en ”överföring till allmänheten”.

42. Frågan hur begreppet överföring till allmänheten ska tolkas har gett upphov till ett stort antal mål.

43. Det följer såväl av kravet på en enhetlig tillämpning av unionsrätten som av likhetsprincipen, att ordalydelsen i en unionsbestämmelse som inte innehåller någon uttrycklig hänvisning till medlemsstaternas rättsordningar för fastställandet av bestämmelsens innebörd och tillämpningsområde, ska ges en självständig och enhetlig tolkning inom hela Europeiska unionen. [17]

14 — Se dom SCF (C-135/10, EU:C:2012:140, punkterna 81–92) och dom Phonographic Performance (Ireland) (C-162/10, EU:C:2012:141, punkterna 31–38).

15 — Se punkt 19 i GEMA:s yttrande.

16 — Se, bland annat, dom Luksan (C-277/10, EU:C:2012:65, punkt 43 och där angiven rättspraxis).

17 — Se, bland annat, dom SGAE (C-306/05, EU:C:2006:764, punkt 31 och där angiven rättspraxis).

44. I en såväl rik som fast rättspraxis har domstolen ställt sig positiv till att begreppet överföring till allmänheten ges en vid tolkning. För att fastställa att det föreligger en överföring till allmänheten har domstolen identifierat fyra bedömningskriterier. Dessa är att det ska föreligga en ”överföring” för vilken användarens agerande är nödvändigt, det upphovsrättsligt skyddade verket ska ha överförts till en ”allmänhet”, denna allmänhet ska vara ”ny”, och överföringen ska ske i ”vinstsyfte”.

45. För det första innehåller begreppet överföring till allmänheten två kumulativa förutsättningar, nämligen ”överföring” av ett verk och överföring av detta verk till ”allmänheten” [18]. Med tanke på dessa kriteriers kumulativa karaktär kan en överföring till allmänheten inte anses föreligga när något av dessa kriterier inte är uppfyllt.

46. Vad gäller ”överföringen” ska det betonas att användarens agerande är nödvändigt i sammanhanget. Överföring föreligger nämligen när användaren, med full kännedom om följderna av sitt handlande, agerar för att ge sina kunder tillgång till ett skyddat verk. [19] Domstolen har härvidlag förtydligat att det krävs att ett sådant agerande inte utgör ett sätt att rent tekniskt säkerställa eller förbättra mottagningen av den ursprungliga sändningen i det täckta området, och att gästerna, vilka befinner sig inom det täckta området, i avsaknad av ett sådant agerande inte skulle kunna få tillgång till de utsända verken [20].

47. Dessutom ska begreppet överföring ges en vid tolkning så att det omfattar alla överföringar av skyddade verk, oberoende av vilka medel eller tekniska processer som används. [21]

48. Vidare har domstolen redan slagit fast att pubägare, eller de som driver hotell eller kuranläggningar genomför en överföring, när de avsiktligt överför utsända verk till sina kunder, med hjälp av tv-apparater eller radioapparater som de installerat i sina anläggningar. [22]

49. Såsom Landgericht Köln (regional domstol i Köln) har angett i beslutet om hänskjutande har Reha Training, i de två väntsalar och i den träningslokal i det rehabiliteringscent som bolaget driver, installerat tv-apparater till vilka bolaget avsiktligt har överfört en signal som gör det möjligt för dess patienter att få tillgång till tv-sändningar.

50. På grundval av ovannämnda rättspraxis från domstolen föreligger det därmed enligt min mening inget tvivel om att Reha Training, med full kännedom om följderna av sitt handlande, har gett allmänheten, bestående av bolagets patienter. tillgång till det skyddade verket, och därmed gjort en ”överföring”.

51. Vad gäller kriteriet att överföringen ska ha skett till en ”allmänhet” avser ”allmänhet” ett obestämt antal potentiella mottagare, vilket förutsätter ett relativt stort antal personer. [23]

52. Domstolen har angett att det är den sammantagna effekten av att verk görs tillgängliga för potentiella tittare som ska beaktas. Det ska således härvidlag beaktas inte endast hur många personer som har tillgång till samma verk parallellt utan också hur många personer som har tillgång efter varandra [24]

18 — Se, bland annat, dom SBS Belgium (C-325/14, EU:C:2015:764, punkt 15 och där angiven rättspraxis).

19 — Se bland annat, domen OSA (C-351/12, EU:C:2014:110, punkt 32 och där angiven rättspraxis).

20 — Se, bland annat, domen Football Association Premier League m.fl. (C-403/08 och C-429/08, EU:C:2011:631, punkterna 194 och 195 och där angiven rättspraxis). Se, även, dom SCF (C-135/10, EU:C:2012:140, punkt 82) och dom Phonographic Performance (Ireland) (C-162/10, EU:C:2012:141, punkt 31).

21 — Se bland annat, dom OSA (C-351/12, EU:C:2014:110, punkt 25 och där angiven rättspraxis).

22 — Se dom Football Association Premier League m.fl. (C-40-3/08 och C-429/08, EU:C:2011:631, punkt 196), dom Phonographic Performance (Ireland) (C-162/10, EU:C:2012:141, punkt 40) och dom OSA (C-351/12, EU:C:2014:110, punkt 26).

23 — Se bland annat dom OSA (C-351/12, EU:C:2014:110, punkt 27 och där angiven rättspraxis).

24 — Se, bland annat, dom OSA (C-351/12, EU:C:2014:110, punkt 28 och där angiven rättspraxis).

53. För att en överföring till allmänheten ska anses ha skett krävs det dessutom att det utsända verket överförs till en del av allmänheten som inte är närvarande på den plats varifrån överföringen sker, vilket innebär att direkta framställningar av ett skyddat verk och framträdanden inte omfattas. [25]

54. Den hänskjutande domstolen har uttryckt tvivel angående huruvida patienterna på ett sådant rehabiliteringscenter som det Reha Training driver kan anses utgöra en ”allmänhet”. Dessa tvivel härrör från domen SCF (C-135/10, EU:C:2012:140), i vilken domstolen fann att kunder till en tandläkare, vilka utgör en krets av personer vars sammansättning är mycket stabil, utgör en väl avgränsad samling möjliga tittare eller åhörare, och att antalet personer som samtidigt har tillgång till samma verk är mycket begränsat. [26]

55. Den restriktiva hållning som domstolen intog i nämnda dom förefaller mig avvika från domstolens fasta praxis. Därför anser jag att räckvidden för domen SCF (C-135/10, EU:C:2012:140) inte ska utsträckas, utan tvärtom begränsas till de faktiska omständigheter som var aktuella i det målet. Att tillämpa domstolens resonemang från nämnda mål i en sådan situation som den i det nationella målet skulle enligt min mening vara alltför restriktivt gentemot upphovsrätten och närstående rättigheter och strida mot det långtgående skydd som unionslagstiftaren eftersträvar och som genomförts av domstolen själv i dess fasta praxis.

56. Enligt denna rättspraxis ska begreppet ”allmänheten” tolkas som motsatsen till vissa bestämda personer tillhörande en ”privat krets”.

Till skillnad från vad domstolen fann i sin dom SCF (C-135/10, EU:C:2012:140) utgör kundkretsen till det rehabiliteringscenter som drivs av Reha Training, vilken ständigt förändras under besöken, enligt min mening, en obestämd personkrets, som dessutom skulle kunna vara stor.

57. Jag erinrar härvidlag om att det, i motsats till vad som anges i nämnda dom, för att bedöma huruvida en allmänhet föreligger inte endast ska beaktas hur många personer som har tillgång till samma verk parallellt men också hur många personer som har tillgång efter varandra. [27]

58. Patienterna på ett sådant rehabiliteringscenter som det som Reha Training driver, vilkas behandling i genomsnitt varar mellan 30 och 60 minuter, [28] följer på varandra mycket snabbare än gästerna på ett hotell, gästerna på en pub eller kunderna på en kuranläggning. [29] Det rehabiliteringscenter som Reha Training driver kan således ta emot ett obestämt och stort antal personer samtidigt och efter varandra, vilka har tillgång till skyddade verk, antingen i väntsalarna eller i träningslokalen, varför denna kundkrets ska anses utgöra en ”allmänhet”.

59. Till dessa två kumulativa kriterier tillkommer därefter kriteriet ”ny allmänhet”.

60. Kriteriet ”ny allmänhet” infördes av domstolen i domen SGAE (C-306/05, EU:C:2006:764) och har därefter bekräftats i ett flertal avgöranden, och bland annat genom domen Football Association Premier League m.fl. (C-403/08 och C-429/08, EU:C:2011:631, punkt 39), som meddelades av stora avdelningen.

61. I den mån det är nödvändigt att i en sådan situation som den i det nationella målet undersöka kriteriet ”ny allmänhet” är det enligt min mening inget tvivel om att kriteriet är uppfyllt.

25 — Se, bland annat, dom Football Association Premier League m.fl. (C-403/08 och C-429/08, EU:C:2011:631, punkt 200) och dom Circul Globus București (C-283/10, EU:C:2011:772, punkterna 36, 37 och 40).

26 — Dom SCF (C-135/10, EU:C:2012:140, punkterna 95 och 96).

27 — Se punkt 52 i detta förslag till avgörande.

28 — Se punkt 5 i Reha Trainings yttrande.

29 — Domstolen fann dock i domen SGAE (C-306/05, EU:C:2006:764), i domen Football Association Premier League m.fl. (C-403/08 och C-429/08, EU:C:2011:631), samt i domen OSA (C-351/12, EU:C:2014:110), att ett hotells, en pubs och en kuranläggnings respektive kunder utgör en ”allmänhet” (se, i respektive dom, punkterna 42, 199 och 32).

62. För att det ska anses föreligga en ”ny allmänhet” krävs att det föreligger en allmänhet som är en annan än den som avsågs med den ursprungliga överföringen av verket.[30] När en upphovsman ger tillstånd till sändning av sitt skyddade verk beaktar vederbörande i princip endast tv-innehavarna som enskilt, eller i sin privata sfär eller i familjekretsen, mottar signalen och följer sändningarna.[31]

63. På denna punkt har domstolen slagits fast att en avsiktlig överföring av ett utsänt verk som sker på en plats som är tillgänglig för allmänheten, med sikte på en ytterligare publik som ges tillåtelse av innehavaren av tv-apparaten att lyssna eller titta på verket, ska anses utgöra en handling genom vilket verket i fråga överförs till en ny publik.[32]

64. Reha Training har genom att avsiktligt skicka signaler till tv-apparater som bolaget installerat i sina lokaler gjort det möjligt utanför den privata sfären för sina patienter, vilka utgör en ytterligare och indirekt publik, att ta del av skyddade verk, vilket inte hade beaktats av upphovsmännen när de gav tillstånd till sändning av deras verk, och utan Reha Trainings agerande hade denna publik inte haft tillgång till dessa verk.

65. För att bedöma huruvida det föreligger en överföring till allmänheten kan det vara relevant huruvida denna överföring har ”vinstsyfte”.[33] Ett sådant syfte är emellertid inte ett absolut villkor för att det ska föreligga en överföring till allmänheten.[34]

66. Domstolen har angett att det för att en överföring ska anses ha vinstsyfte är nödvändigt att den allmänhet som är föremål för överföringen dels utgör målgruppen för användaren, dels är mottaglig på ett eller annat sätt för användarens överföring och inte har ”fångats upp” av en ren slump.[35]

67. Liksom den tyska regeringen anser jag emellertid att publikens mottaglighet inte kan anses som en avgörande faktor för att avgöra huruvida vidaresändningen av ett verk har skett i vinstsyfte. Eftersom kriteriet avseende publikens mottaglighet har en subjektiv komponent är det nämligen svårt att tillämpa i praktiken.[36] Domstolen har vidare funnit att ”det, för att det ska utgöra överföring till allmänheten, är *tillräckligt* att verket görs tillgängligt för allmänheten på ett sådant sätt att de personer som tillhör densamma *kan få* tillgång till verket”.[37] Det krävs således inte att publiken faktiskt och frivilligt tar del av ett verk för att det ska anses föreligga en överföring till allmänheten.

68. Enligt min mening ska således domen SCF (C-135/10, EU:C:2012:140) i förevarande fall inte tillämpas. I nämnda dom fann domstolen att utsändningen av fonogram på en tandläkarmottagning inte hade vinstsyfte eftersom mottagningens kunder ”slumpmässigt och oberoende av deras önskan” får tillgång till dessa fonogram.[38]

69. Enligt min mening är det för att avgöra huruvida vidaresändningen av ett verk ska anses ha skett i vinstsyfte eller ej istället av avgörande betydelse huruvida användaren kan dra nytta av en sådan vidaresändning.

30 — Se, bland annat, dom SGAE (C-306/05, EU:C:2006:764, punkt 40).

31 — Se, bland annat, dom Football Association Premier League m.fl. (C-403/08 och C-429/08, EU:C:2011:631, punkt 198 och där angiven rättspraxis).

32 — Se, bland annat, dom Football Association Premier League m.fl. (C-403/08 och C-429/08, EU:C:2011:631, punkt 198 och där angiven rättspraxis).

33 — Se, bland annat, dom Football Association Premier League m.fl. (C-403/08 och C-429/08, EU:C:2011:631, punkt 204 och där angiven rättspraxis).

34 — Se, bland annat, dom ITV Broadcasting m.fl. (C-607/11, EU:C:2013:147, punkt 42 och där angiven rättspraxis).

35 — Se, bland annat, dom SCF (C-135/10, EU:C:2012:140, punkt 91) och dom Phonographic Performance (Ireland) (C-162/10, EU:C:2012:141, punkt 37).

36 — Se, särskilt, punkterna 50–56 i den tyska regeringens yttrande.

37 — Se dom SGAE (C-306/05, EU:C:2006:764, punkt 43). Min kursivering. Se, för ett liknande resonemang, dom Padawan (C-467/08, EU:C:2010:620, punkt 58).

38 — Dom SCF (C-135/10, EU:C:2012:140, punkt 98).

70. Det råder härvidlag inget tvivel om att Reha Training genom att installera tv-apparater i väntsalarna och i en träningslokal, vilket är utrymmen som främst besöks av bolagets patienter, avsiktligen har riktat sig till dessa patienter, i syfte att låta dem ta del av tv-sändningar, antingen under väntetiden före en undersökning eller under ett behandlingspass.

71. Jag anser att kriteriet avseende vinstsyfte är uppfyllt i förevarande fall. Vidaresändningen av tv-sändningar med hjälp av tv-apparater installerade i väntsalarna eller i en träningslokal syftar till att tillhandahålla förströelse till centrets patienter, och i synnerhet att göra att väntetiden eller behandlingspassen uppfattas mindre lång. Det rör sig om tillhandahållande av en tilläggstjänst vilken förvisso helt saknar medicinskt intresse men som påverkar anläggningens status och attraktionskraft, och därmed ger det en konkurrensfördel.

72. Mot bakgrund av ovanstående anser jag således att i en sådan situation som den i det nationella målet – där den som driver ett rehabiliteringscenter i sina lokaler installerade tv-apparater, till vilka rehabiliteringscentret överför en signal och på så sätt tillgängliggör tv-sändningar för sina patienter – utgör en överföring till allmänheten i den mening som avses i artikel 3.1 i direktiv 2001/29 och artikel 8.2 i direktiv 2006/115.

IV – **Förslag till avgörande**

73. Mot bakgrund av det ovan anförda föreslår jag att domstolen besvarar de frågor som ställts av Landgericht Köln (regional domstol i Köln) på följande sätt:

1) Begreppet ”överföring till allmänheten” ska definieras på grundval av samma kriterier oavsett om det gäller artikel 3.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/29/EG av den 22 maj 2001 om harmonisering av vissa aspekter av upphovsrätt och närstående rättigheter i informationssamhället, eller artikel 8.2 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/115/EG av den 12 december 2006 om uthyrnings- och utlåningsrättigheter avseende upphovsrättsligt skyddade verk och om upphovsrätten närstående rättigheter.

2) I en sådan situation som i det nationella målet kan både artikel 3.1 i direktiv 2001/29 och artikel 8.2 i direktiv 2006/115 kan tillämpas.

3) Artikel 3.1 i direktiv 2001/29 och artikel 8.2 i direktiv 2006/115 ska tolkas så, att en sådan situation som den i det nationella målet, i vilken det bolag som driver ett rehabiliteringscenter i sina lokaler installerar tv-apparater till vilka det sänder en signal som gör det möjligt för patienterna att ta emot tv-sändningar, utgör en överföring till allmänheten.